

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatban és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az elégtétel.

Nagy államférfiúi bece van ama beszédnek, melylyel báró Bánffy miniszterelnök a zágrábi botrányok ügyében Pázmány Dénes, Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert által hozzá intézett interpellációkra felelt. Az ellenzéknek néhány turbulens és lármás eleme nem talált visszhangra az egész ház méltóságteljes magatartásában s így arra kellett nekik szorítkozniok, hogy közbeszólásokkal akarták zavarni a miniszterelnököt. Mindamellet nem tévesztette el a beszéd a ház mérsekelt és belátásosabb elemeire maradandó hatását, mely alól Magyarország és Horvátország közvéleménye sem vonhatja ki magát.

Mindenekelőtt konstataulta a miniszterelnök, hogy a zágrábi botrány a magyar zászló megsértésének két súlyosabb esetéből áll, hogy másrészt az elég szigoruan el nem ítélhető botrányt a legszigorubbán meg kell fenyíteni és jövőre lehetetlenné tenni. Ily eseteket nem lehet, nem szabad tűrni. Midőn Öfelsége a zágrábi utazást elhatározta, ez a miniszterelnök javaslatára és tanácsára történt és az uton Magyarország miniszterelnöke kísérte a királyt, a mivel kifejezésre jutott és meg is állapított, hogy Horvátország fővárosában a magyar korona területén van a király és hogy a magyar kormány illetékessége Zágrábban nem szűnt meg ugyanaz lenni, mint az ország minden más területén. Bánffy miniszterelnök Zágrábban az öt megillető helyen volt és befolyást gyakorolt a király minden beszédére és kéziratára. A miniszterelnök elvállalja és viseli a felelősséget mindazért, a mi Horvátországban eddig történt és még jövőben történni fog, a mennyiben ez Horvátország autonómiájának tiszteletben tartása mellett lehetséges. Átérve magára a botrányra, konstataálja a miniszterelnök, hogy a magyar zászlót a diadalkapuról nem vették le, nem mocskolták be és nem tépték szét. Egy egyetemi hallgató belopódzott a diadalkapu oszlopába és körülbelül egy méternyire lehuzta a zászlót. A rendőrség azonban rögtön visszahelyezte a zászlót előbbi helyére. A Jellasié téren a magyar zászló elégetését titokban követték el. Egy egyetemi hallgató a kabátja alá dugva vitte azt oda, a szobor előtt elővette a légszeszbe áztatott zászlót és elégette. Sem nézőket, sem helyeslő kiállításokat nem vettek észre és az illető tanuló a legközelebbi vasúti állomásra me-

nekült, honnan Belovárra akart szökni, de a rendőrségnek azonnal kiadott parancsára elfogták és Zágrába vitték.

A botrányokat Öfelsége legmagasabb kéziratában büntetendőknek jelelte meg és így megfogtak büntettetni. De az nem felel meg az igazságnak, hogy a horvát közvélemény azonosítja magát a botrányokkal. Ennek éppen az ellenkezője igaz, mert Horvát-Szlavonország egész lakossága tiltakozott ez inszINUÁCIÓ ellen, és számos bizonyíték szól amellet, hogy néhány horvát diák botrányos magaviseletét még a horvát ellenzék is elítélte.

Az elégtétel kérdését csak a büntetőtörvény segítségével lehet elintézi. Nem idegen álamban sértették meg a magyar zászlót és nem állandó helyről távolították el, ahova esetleg vissza lehetne helyezni. Nemzetközi szokásokat itt nem lehet mértékadónak tekinteni, mert a magyar zászlót belföldön sértették meg és így e sértésért nem lehet más elégtételt adni, mint ami a büntetőtörvényben van. Éppen az lenne a jóvá nem tehető hiba, ha itt nemzetközi szokásokat alkalmaznánk, mert ez azt jelentené, hogy Horvátország Magyarországgal szemben külföldnek tekintendő.

Öfelsége a király, az összes politikai és társadalmi tényezők elismerték a botrány büntetendő voltát. Még a hadsereg is a maga hatáskörében megtorlásra gondolt, amennyiben a zágrábi térparancsnokság a botrányban résztvevők neveinek közlését kérte, hogy a hadsereghez tartozók e részről példás büntetésüket elvegyék. De ami ezen, ami a büntetőjogi megtorlás keretein túl megy, az alkalmas lenne a jó viszonyt Magyar- és Horvátország közt megzavarni. Gondoljunk vissza a 12 év előtti állapotokra és ismerjük el, hogy gróf Khuen-Héderváry óvatos és tapintatos kormányzása Horvátországban oly sikereket ért el, amelyekért a két nemzet jó egyetértése érdekében, azok összetartozósága és a magyar államiság nevében csak köszönettel tartozunk neki.

A miniszterelnök beszédét, melynek hatását még az ellenzék legfakciózusabb elemein is szemmel láthatólag észre lehetett venni, zajos helyesléssel fogadta a jobb oldal és a választ 64 szavazati tekintélyes többséggel tudomásul vette a ház. Meg vagyunk győződve, hogy ez impozáns többséghez velünk együtt csatlakozni fog az

egész ország lakosságának minden higgadtan gondolkodó eleme, — pártkülönbség nélkül.

Zeneiskola Zomborban.

Ily cím alatt a „Z. és V.” f. hó 20-iki számában egy vezércikk jelent meg, mely abból az alkalomból, hogy Buresch Jenő, itt letelepedett német hegedű tanító f. hó 15-én „zeneiskolát” nyitott, ennek dieshimuszát zeng, azt városunk kulturális fejlődésében egy nagy forduló pontnak jelzi, erősen kikel a zenekontárok ellen s óva inti a szülőket, hogy a kontároktól szabadulva, siessenek gyermekeikkel Buresch ur zeneiskolájába, ahol a zene minden ágában alapos és szakszerű oktatás nyerhető.

Mint hogy e cikk írója is zenekedvelő s némileg zeneérett is, s városunk kulturális fejlődése érdekében egy zeneiskola felállítását igen óhajtanónak tartja, de óhajtanónak tartja azt nem bármilyen célra nem vezetők alakban, de bizonyos zenei, nemzeti s társadalmi igényekkel, s mint hogy a Buresch ur által nyitott zeneiskola nézetem szerint ezen igények egyikének sem felel meg s így a fentidézett vezércikk dicszengeményét nem oszthatom, szükségesnek találom e tárgyról nézetemet annál is inkább elmondani, hogy az érdeklődő közönség a két ellentétes nézetet hallva, magának a dolgról tisztább véleményt alkothasson.

Nézzük először is mi egy zeneiskola s mik annak kellékei? Egy zeneiskolában bárki csekélyebb díj mellett bármely hangszerben, s a mellett az összeszenében, az énekben, a zeneelmélet s történetében alapos és szakszerű kiképzést kell hogy nyerhessen. S mi szükséges ehhez? az, hogy minden hangszernek, legalább a szokottabb hangszereknek (zongora, hegedű, cello, fuvola), külön szakavatott, képzett mesterük legyen. Hogy pedig a zeneiskola a város kulturális fejlődésére előmozdítólag hasson, kívánatos abban bizonyos nemzeti irány, s kívánatos, hogy annak adminisztráció vezetése ha nem is a város, de legalább a cél iránt érdeklődő társadalmi tényezők kezében legyen. Anyagilag végre szükséges hozzá pénzalap, helyiség, s a mi elengedhetlen, mindenfajta jó hangszerek beszerzése.

Már most nézzük, hogy Buresch ur „zeneiskolája”, mely kelléknek felel meg s illetve mit ígér s mely kellék tekintetében nyújt kezességet?

Kénytelen vagyok kijelenteni, hogy egyik tekintetben sem nyújt kezességet, ígérni azonban sokat ígér. Buresch ur szakember a hegedűben s a mellett szakszerű oktatást ígér a maga részéről minden néven nevezendő hangszerből.

Már most kérdelem a vezércikkíró, kiesoda a legnagyobb kontár Zomborban, nem-e Buresch ur, a ki pl. az egyik fő hangszerből, a zongorából alapvető, kezdő oktatást, a gondokból szakszerű oktatást ígér, holott egyikben sem szakember? s holott, mint minden tanulmánynál, a zenénél is éppen a kezdet, az alap helyes megvetése a fő. Cikkíró ur nem vette észre, hogy midőn a kontárokat ostromozta, Buresch ur felett mondott erős, de igazságos ítéletet. Pedig vannak képzett zenemesterek, itt van

A „BÁCSKA” tárcája.

Éjjel.

(Körner.)

Jójszakát!
 Fáradt test pihenje át,
 Ha a csöndes est közelget,
 Minden dolgos kéz pihenhet,
 Míg a hajnal fényt nem át,
 Jójszakát!

Nyugalom!
 A szem álmos, mondhatom:
 Csöndesebb lesz kinn az utca,
 Csak az öreg bakter fűjja
 És az est is int nagyon:
 Nyugalom!

Édesen
 Szunnyadozz ez éjjelen;
 Ha a szív nem hágy nyugodtan,
 Ott az álom és legottan
 Enyhét nyer a szerelem:
 Édesen!

Jójszakát!
 Szunnyadozz az éjen át;
 Szunnyadozz, a míg a reggel
 Megjön új és új keserrel,
 Am az Űr vigyáz rád;
 Jójszakát!

Maróthi János.

VÁSÁRI KALAMITÁS.

Személyek: A bíró ur.
 A menyecske.

Szin: a többé-kevésbé nedves falu hivatalszoba, a sarokban kopott pamlaggal. A szoba közepén törött lábu asztal, azon könyvek, irományok, nagy ménkű kalamaris; lud- és réztollak; az asztal mellett egy széken a bíró ur.

A bíró ur (tarkóját törölgetve köhög s az ázsiai módon felszaporodott restanciák között turkál).

Csak ma ne hozzon valakit az ördög! Járomba vagyok fogva, mint az igás állat, csak huzok, csak huzok s mégis csaknem mindig elmerül a kocsim tengelye a hátralékok kátyujában. (Sietve hozzálát a munkához; porzóval ir s tintával poroz. Az ajtón kopognak, a bíró ur kirugja maga alól a széket. El van tőkélve, hogy valami irtoztató hivatalos gorombaságot vág annak a fejéhez, ki őt háborítani elég merész. Az ajtó nyílik...)

A bíró ur (száját tátva, akár ha csak ágyugolyóbit nyelt volna).

Ah!...

Menyecske (ringó dereku, parázs szemű, — mint valami jelenés, olyan. Illedelmesen köszön, aztán kezdi).

Kis Pap Györgyné vagyok, Földesről, a felvégről. Már tegnapelőtt benézett hozzánk a harangozó és újságojja: hallik, hogy nagy vásár lesz Debrecenben.

Az emberem mondta, menj el, Vikica, mert csak így szokott titulálni, megkövetem a tekintetes urat, — egy kis ujjast kéne venni a Péterkének, ez a Péterke az én édes testvérem, kérem, — meg ha egy pár fejéles csizma erejéig reám is ügyet vész, — annak se mondanék ellent. No, mondok, akkor együtt menek Gyarmatiékkal, mert azok is vásárra szándékoznak. Tudja, tekintetes uram, az öreg Gyarmatinak nagy szép módossága van; akár kétszer is kibecstülhetné a törvénybíró a magáéból, ha sorja kerülne. De azért épenséggel nem büszke, megismeri a maga fajtáját, ha tehetős is. Az emberem

tíz ezüst pengőt számolt a kezembe az öreg almáriomból, aztán meg is kért szépen, hogy: Vikica, Vikica, vigyázz magadra, vigyázz a pénzeszkére, nehogy lába keljen valamennyinek. Megvigasztaltam az emberemet: hát hiszen azért csinálták a pénzt gömbölyűre, hogy ne maradjon egy helyen! No, így! De azért szépen elbucsztam az öregemtől; az ősz haját gyöngén meg-simogattam — mert a java korán már túl van ám az én emberem, tekintetes uram!

A bíró ur (újfént a tarkóját vakargatva): Hát aztán, hogyan tudta magát, szép asszony, fiatal léte, egy öreg emberhez kötni?

A menyecske (pironkodva): Eladórá váltam már akkor, mikor megkért. Aztán örültem is, hogy olyan tisztas ember nyújtja felém a kezét. Borsok Pálné ugyan mondta, hogy fájós lesz annak az örömmnek a vége, de izgága nyelve van annak az asszonynak, olyan réten is kaszál, a mihez jussa sincs.

A bíró ur (látszólag türelmetlenkedve): Jól van, jól van, szép asszony, nem vagyok kíváncsi a Borsok Pálnéra; magától kérdezem, mi járásban jött?

Menyecske: Arra is rájövünk, bíró uram, mindjárt. Panaszt akarok tenni, de meg kell adnom a módját, mert az emberem is úgy oktatott, hogy nagy tensurakkal csak csinján beszélj, Vikica! Hát be is értünk Gyarmatiékkal idejekorán Debrecenbe. A Gyarmati Pista hajtott; ostor se kellett az országuton az a két ló, mint a szél. Az egyik deres volt, a másik pej. De tudom, hogy kétszáz forintért egyik helyett se nézne másik után az öreg Gyarmati!

Bíró ur (ismét a tarkóját vakargatva): Ne a Gyarmati két lováról beszéljen, szép asszony, de mondja hát, mi hozta légyen hozzám?

Menyecske: Csak még egy morzsányit várjon, tekintetes uram, menten a végére járok. Isten tudja hogyan — hogyan nem, csak elmaradtam egyszer a nagy sokadalomban Gyarmatiéktól. En nem tudtam a városban a járást, megijedtem hát; kezdtem is az egerket itatgatni.

Spath Károly, ki a bécsi konzervatóriumot végezte s pedig a legjelesebb mesterek vezetése mellett, itt van Weber Mihály, Milcsinszky Alajos, kik más-más irányú képzettségüknek a társadalmi életben is több tanulétt adták, zenekarok, énekkarok produkálásával, míg Buresch uról annyit tud eddigél a publikum, hogy volt színházi zenész, kezdett zenekart alakítani, de nem sikerült, volt az iparos dalárda karmestere, de nem boldogult, a Tóth Kálmán-kör tagja volt, de onnan is kimaradt, mert az ő zenei elsőségét nem látta elismerve, mint ezt világosan ki is fejezte; s itt a t. vezércikkiről ismét Buresch urat itéli el, midőn „a zenekontár főismervét abban leli, hogy minden alkalmat megragad arra, hogy saját személyiségét emelje”. Szóval Buresch ur igen kitünő lehet a hegedűoktatás terén s hegedűiskolát vezetni tán hivatott is volna, de zeneiskolát nyitni, egy magában, azt már épen nem is jogosult.

S vajjon a magyar és szerb ajku tanulók hogy nyernének a zeneelmélet s más elméleti oktatást, midőn Buresch ur egy szót se tud magyarul s tán szerbül se s mégis e tárgyakat is ő igéri tanítani.

Igeu méltánylandó lenne Buresch urban a kezdeményezés egy zeneiskola létesítésére, de akkor álljon szövetségbe minden szakérővel, nyerve meg az ügynek a társadalmi vezetők, zeneértők, akik majd találandónak alkalmas helyiséget, esetleg ingyen rendelkezésre álló jó hangszereket s általában találandó módokat minden igény kielégítésére s akkor lehetne beszélni a város kulturális érdekéről s előnyéről, de addig Buresch ur „zeneiskolájá” nem tekinthetjük másnak, mint egy önmagát túlbecsült hegedűmester egyszerűen szelnek eresztett nagyhangú plakátjának, amit komolyan venni s a közérdek szempontjából méltányolni s bárkinék — a hegedűoktatást kivéve — ajánlani, nyugodt lélekkel nem lehet; míg ha Buresch ur s azok, kik őt „zeneiskolájá” megnyitására „unszolták”, a fentjelzett irányban fognak munkálni s minden abhoz értő s érdeklődő tényezőt belevonnak a tervezésbe, a „zeneiskola” megalkotásába, akkor meg lehet győződve Buresch ur s meg lehetnek győződve az „unszoló”, hogy ezen fáradozásait minden, a város kulturális érdeke iránt érző egyes, ugye testületi tényező örömmel és a körülmények engedte áldozatkészséggel fogják támogatni.

Ugy legyen!

—h.

A város virilistái.

Zombor szab. kir. város igazoló választmánya megállapította a város jövő évi virilistáinak névsorát.

Ezen névsor most közszemlére lesz kitéve az esetleges felszólalások végett.

Az igazoló választmány által megállapított névsor a következők (a *al-jelzett nevek adója oklevélük avagy iparkamarai tagságuk címén kétszeresen számítottak):

Rendes tagok: Fernbach Péter 2218 frt 11 kr. után, Koczár Zsigmond* 2062 frt 84 kr., dr. Krónits István* 1782 frt 74 kr., Széchenyi József* 1735 frt 06 kr., dr. Spitzer Mór* 1540 frt 90 kr., Falcione Lőrinc 1518 frt 60 kr., Birkás Péter* 1474 frt 10 kr., Poecskay Sándor* 1436 frt 34 kr., Falcione Gusztáv 1396 frt 99 kr., Konyovits Jusztin* 1293 frt 50 kr., Hameder Károly 1253 frt 04 kr., dr. Falcione Nándor* 1252 frt 12 kr., Lallósevis Jakab 1192 frt 88 kr., dr. Maximovits Miklós* 1100 frt 12 kr., Sztrilich Gyula 1050 frt 25 kr., Heindl-hoffer Róbert* 1030 frt 46 kr., Blumenthal Lajos 1013 frt 92 kr., Lippert Ferenc 1005 frt 07 kr., Vuits A. Miklós 970 frt 61 kr., Ambrozovits Béla* 958 frt 60 kr., dr. Vadas Kálmán* 899 frt 18 kr., Bikár Simon* 809 frt 18 kr., Józich György 792 frt 93 kr., Michelsz János 792 frt 93 kr., Fejér Gyula* 768 frt 84 kr., dr. Czvetkovits Péter* 762 frt 40 kr., Frey Imre* 757 frt 10 kr., Dzsinitz Péter 697 frt 17 kr., Konyovits István 673 frt 23 kr., Szauerborn Károly 664 frt 06 kr., Husvéth István idb. 653 frt 26 kr., Bruck Adolf 639 frt 70 kr., Ambrozovits Gyula* 637 frt 36 kr., Veszolovszky Péter 618 frt 59 kr., Molnár István* 602 frt 70 kr., Wagemann Simon 597 frt 39 kr., Aszt Nándor* 593 frt 62 kr., Hagelmann Lajos* 562 frt 52 kr., Tarczyay Mór 562 frt 31 kr., dr. Vuits János* 543 frt 32 kr., Koszánits Szilárd 536 frt 80 kr., Sándor Béla* 531 frt 52 kr., ifj. Wámoscher Samu 529 frt 06 kr., Szondy Mátás*

Valamelyik nagy ház mellől aztán hozzám szegődött egyszer csak egy fiatal legényke. Kis, pörgőre pörgő fekete bajszú volt, mosolygó piros arca. Égett a pillantása, ha rém vetette s olyan lány hangon beszélt! Hogy ő majd megmutassa nekem az utat, hogy ő majd elkísér, csak ne vegyem a szivességét zokon. Én nem tudom, tekintetes uram, a városban a járást; — meg hát... izé hát... jól esett a szivemnek, hogy mellettem volt az a fekete bajszú legény!

Bíró ur (idegesen rángatja a szemöldeit; savanyu arcot vág, mintha uborkába harapott volna).

Menyecske (pityergőre fogva a dolgot): Ugy történt, hogy elfáradtunk a járásban, kelésben s az a fekete bajszú legény nógatott, hogy menjünk be egy pohár itálra valahová. Olyan szépen tudott kérni, tekintetes uram, de olyan szépen! Bementem; — Istenem, csak be ne mentem volna, ha hazaérek, mit szól majd az én jó emberem!?

Sokan voltak a koresmában, az a fekete bajszú legény mellett ült. Fittyüreszett, nótázgatott, jaj de milyen kedve volt! Egyszer csak kiment, hogy ő majd fizet, aztán visszajött, várjam meg. Vártam fél óráig, vártam egy óráig, nem jött. Most már én akartam fizetni, a zsembem nyultam, — de tekintetes uram, nem volt abban a tíz ezüst forintokból már egy sem!

Bíró ur (komoly megilletődéssel): Bizonyosan az az ismeretlen legény emelhet-e a pénzt, míg együtt iddógáltak. Kerestessen, elfogassam?

Menyecske (hívvel): Az, az! csak fogassa el tekintetes uram, de nem azért a tíz frtért, hanem, hogy én a zsembem tekinthessek... csak egyszer, még egyszer... Istenem!

Bíró ur (száját tájta, akár ha csak ágyugolyósbist nyelt volna).

Hm!...

(Függöny.)

510 frt 60 kr., dr. Popovits István* 503 frt 28 kr., Kozma László* 497 frt 42 kr., Jakobsits Mihály 488 frt 38 kr., Vukicsévs Gy. Miklós* 453 frt 92 kr., Sztójkovits Zakár 443 frt 06 kr., dr. Nikolits György* 432 frt 44 kr.

Póttagok: Dr. Gräber Lajos 427 frt 75 kr., báró Bibra Frigyes 422 frt 57 kr., Schöffner Károly 412 frt 50 kr., Jankovits János 408 frt 08 kr., Sebáffer Samu 399 frt 05 kr., Nikolits Izidor, Jankovits Dávid 386 frt 25 kr.

Ujdonságok.

Előléptetett ezredes. Léderer Arthur báró, a volt szabadkai 4. huszárezred ezredesét a király vezérőrnaggyá nevezte ki.

Tanári jubileumok. A szabadkai főgymnasium tanári kara f. év november hó 10-én — három tanárának fogja megünnepelni negyedszázados jubileumát, és pedig: Haverda Mátás igazgatót, Mérey Agoston és Tipka Antal rendes tanárokat.

Jubiláló tanár. Zaubauer Agoston újvidéki kir. főgym. tanár, az „Újvidék” szerkesztője, e hó 19-én tanárkodásának 25. évfordulóját ünnepelte. Ez alkalomból az intézet dísztermében reggeli 9 órakor házi ünnepély volt, melyen Városy Tivadar igazgató ékes szavakkal üdvözölte a jubilánst; az ifjúság nevében Gébell VIII. oszt. tanuló tolmácsolta a tanuló halálját, emlékül értékes írókészlőt nyújtva át. Este a jubiláns tiszteletére bankett volt, a melyen Újvidék város intelligenciája, élén Flatt Viktor főispánnal, nagy számban vett részt.

Templomszentelés elhalasztása. Az újvidéki újonnan épült róm. kath. templom ünnepélyes felszentelése Császa kérek betegsége folytán a tavaszra balasztatott el. A templomot vasárnap Kepper György apát-plébános áldotta meg.

Klamarik Újvidéken. Klamarik János, valás- és közoktatásügyi miniszteri tanácsos e hó 24-én Újvidékre utazott s másnap megtekintette a újvidéki kir. kath. magyar főgymnasiumot. A miniszteri tanácsos 26-án utazott tovább Belgrádba.

A villamvilágítás ügyében a városi törvényhatóság bizottság által kiküldött bizottság szombaton értekezletet tartott a városi tanácssteremben. Tárgyalták a szűkebb szakértőbizottságnak azon jelentését, amelyet lapunk egyik múlt számában mi is közöltünk. A tárgyalásokat azonban nem fejezték be. Legközelebb újra összejut a bizottság.

Halálozás. Balázs János városi adópénztári ellenőr, hosszabb szenvedés után elhunyt. Balázs János egyike volt a város legrokonszenvesebb tisztviselőinek, akinek koporsóját nemcsak a rokonok, hanem nagyszámú tisztársainak is jobarátainak is ösztinte részvéte kísérte az örök nyugalom helyére. Gyászjelentése a következő volt: Alhítottak saját, valamint számos rokonaink nevében szomorodott szívvel jelentjük öcsénk, bátyám és sógorunk Balázs János városi pénztári ellenőrnek folyó hó 25-én délután 4 órakor, életének 36 ik évében, a halotti szentségek ajátos felvétele után, történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme folyó hó 27-én délután 4 órakor lesz a gyászházban (bajai-ut 425. sz.) beszentelve és a Szent Rókus sarkterben örök nyugalomra elhelyezve. Az engesztelő szt.-mise áldozat pedig folyó hó 28-án délelőtt 9 órakor fog az Urnak bemutatattatni. Zombor, 1895. október hó 26-án. Béke hamvainak! Czerlenjak István, sógora. Balazs Ernőné szül. Wolf Etelka, sógorja. Özv. Wolf Józsefné szül. Balazs Kornélia, özv. Eirich Lászlóné szül. Balazs Karolin, nővérei. Balazs Ernő, bátyja, Czerlenjak Istváné szül. Balazs Rozina, luga.

Végtárgyalás. A zombori kir. törvényszék Szeberényi István apatini kir. közjegyző elleni rágalmasági és nyilvános becsületsértési ügyben, amelyben a sértett fel Bács-Bodrogh vármegye volt, szombaton tartotta meg az újabb végtárgyalást. Szeberényit a törvényszék 300 frt pénzbírságra ítélte.

Új ügyvéd Zentán. Zentán dr. Keceli Mészáros Géza ügyvédi irodát nyitott.

O-Becsétől Újvidékig. Az érdekelte községek nagy örömmel fogadták Zakó Milán országgyűlési képviselő engedményes tervét, az O-Becsétől Újvidékig való vasútépítési tervet. Csurog községe már megszavazott 50 ezer forint hozzájárulási összeget.

Második községi orvos Bezdánban. Bezdánban a képviselőtestület tagjai között mozgalom indult meg egy második községi orvosi állás szervezése iránt.

Műkedvelői előadás. A zombori Tóth Kálmán kör az általunk már említett műkedvelői előadását a jövő hét folyamán tartja meg. A próbák tegnap már kezdték vették.

Halálozás. Kéry Gyula hódásági járási rendőrfelügyelő, nyugalmazott huszártiszt, szombaton meghalt. Emlegettük lapunk multkor számában, hogy Kéryt kocsikázás közben elragadták a lovak, ő a kocsiról leesett, a kerekek közé került s az egyik lábát összeroncsolták a kerekek. A szerencsétlenség most a derék rendőrfelügyelő halálával ért véget Temetése tegnap ment végbe általános részvét mellett.

A kiállítás plakátjai. A napokban érdekes plakátok fognak ékeskedni a városban egyik-másik utcáson. A készülő országos kiállítás díszes, művészi kivitelű plakátjait fogják kiragasztani. A plakátok Arpádnak vezérré választását ábrázolják, alatta az ipar, tudomány és művészet jelvényeivel stb. Tudjuk, hogy ezen plakátok elsőrangú művészek versengésének az eredményei, mert a kormány értékes pályázatot hirdetett annak elkészítésére.

Hangverseny. Az ó-becsei polgári magyar dalkör november hó 10-én hangversenyt rendez.

Polgári házasság Bezdánban. Bezdánban folyó hó 24-én kötött meg az első polgári házasság, Koch József és Gerber Éva között. Az esketést Bosnyák János községi jegyző, anyakönyvezető végezte.

Eljegyzés. Chamilla Antal szabadkai kir. törvszéki aljegyző a napokban jegyezte el Szalay Ilonka kisasszonyt, Szalay Lajos kir. törvszéki bíró leányát Kiskőrösön.

Színi egyesület. Emlegettük, hogy O-Becsén színi egyesület van alakulában, amelynek célja a színtársulat anyagi és erkölcsi támogatása lenne. Az egyesület immár meg is alakult. Mult pénteken volt az alakuló közgyűlés, amelyen elnökké Vissy Károly kir. közjegyző választatott meg.

Dal- és táncestély. A zombori iparos dalárda f. évi november hó 9-én saját pénztára javára dal- és táncestélyt rendez.

Társasköri elnökválasztás. Topolyai levelezőnk írja: Malonyai Ignác kir. járásbíró Nagy-Kikindara törvényszéki bíróné nevezetett ki. Távoztával a helybeli „Társaskör” elnöki széke is megürült. A megtartott társasköri közgyűlésen Koch Bernát takarékpénztári igazgató terjeszté elé a választmány azon indítványát, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezze ki a volt elnöknek a „Társaskör” létrehozása s annak felvirágoztatása körül szerzett elévülhetlen érdemeiért igaz elismerését, őszinte nagyrabecsülését. A mit egyhangulag el is fogadtak. A „Társaskör” új elnöke Császár Péter főszolgabíró lett nagy lelkesedéssel megválasztva. Deputációk küldöttek érte; megjelent a gyűlésen, szívélyes köszönetet mondott a kitüntető bizalomért, aztán rövid beszédben a követendő programját fejté ki. Malonyai Ignác kir. járásbíró aztán szívből fakadó szavakkal vett búcsut a „Társaskör” közönségétől.

Házasságok. Krieg Károly, apatini községi árvtári ellenőr, szombaton kötött házasságot a zombori magyar királyi anyakönyvezető előtt Weindl Gizella kisasszonnyal, Weindl József zombori ügyvéd leányával. A polgári eljárás befejeztével az új pár a helybeli róm. kath. templomba ment az egyházi áldás kinyerésé végett. — Vasárnap Szabó Nándor Péter zombori kereskedő kelt egybe ugyancsak a zombori m. kir. anyakönyvezető előtt Valient Emma kisasszonnyal, Valient József kereskedő leányával. Az egyházi esketés vasárnap délután volt.

Kataszteri becsülőbiztos Bezdánban. Steininger Gyula kataszteri becsülőbiztos, mint a szegedi kataszteri helyszínelési felügyelőség kiküldöttje, Bezdánban időzik az ottani kataszteri birtokívek rendezése végett.

Halálozás. Dr. Gotthardt János járeki községi orvost súlyos csapás érte, Annuska nevű kis leánykája e hó 23-án elhalt.

Színészet Szabadkán. Halmay Imre színtársulata e hó 26-án kezdte meg Szabadkán az előadásait.

Eltűnt házassági hirdetések. Bezdánban a községhaza folyosóján függő házassági hirdetési tábláról — amelyen mintegy 7—8 házassági hirdetmény függött — ismeretlen tettesek lelopták a hirdetményeket. A rendőrség erőlyes nyomozást indított meg a tettesek kézrekerítése iránt.

Építő iparosok tanfolyama. A szegedi állami fa és fémipari szakiskolával kapcsolatos építő ipari tanfolyamra a beiratások november hó 10-ikén kezdődnek és tartanak november hó 15-éig. (Somogyi-utca 11. szám, naponta 9—12 óráig. Az első évre jelentkezők felvételi vizsgálatot tesznek, mely november hó 15-ikén délután 3—5 óg fog megtartatni. Az előadások november hó 16-án kezdődnek és tartanak március 15-éig. Levélbeli jelentkezést elfogad az igazgatóság. Tájékoztatót az intézet igazgatósága közzéteszi a szervezeti szabályzat következő pontjait. 1. §. A szegedi építő ipari tanfolyam az állami fa és fémipari szakiskolának külön szakosztályát képezik és azzal minden tekintetben szerves kapcsolatban van. 3. §. A tanfolyamra felvételnek rendes tanulókat a gyakorlatban tényleg alkalmazott kömíves, ács és kőfaragó tanoncok és segítők kiválasztott iparukban gyakorlatilag legalább egy évig működtek és kiknek munkaadójukkal szemben fennálló szerződés tanoneviszonya a szakiskola teljes bevégezéséig meg nem szűnik. Előképzettséget gyanúnt megköveteltek a felveendő tanulóktól a népiskola bevégezése, vagy az ennek megfelelő felvételi vizsga sikeres letétele. 4. §. A meenyiben a rendelkezésre álló hely azt megengedi, vendégtanulókat felvételnek olyanok, kik a fennjelölt iparágak valamelyikében gyakorlatilag működtek, a megkivánt előképzettséggel ugyan nem bírnak, de ismereteiket a tanfolyam egyes tantárgyainak hallgatása által gyarapítani óhajtják. 6. §. Az építő iparosok tanfolyamának tartama három év és pedig tart évenként november hó 15-től március hó 15-éig. Az oktatás vasárnap és iskolai ünnepnapok kivételével naponként tartatik; oktatás ideje alatt a tanítók munkaadók által semminemű más munkára nem kötelezhetők. 7. §. Az építőiparos tanfolyamra felvett tanulók egy-egy évre 3 frt tandíjat fizetnek. 10. §. A tanfolyamban előadandó tantárgyak a következők: 1. Általános tantárgyak: 1. Magyar nyelv és írálytan. 2. Számítan, mértan. 3. Szabadkézirajz. 4. Természettan vegytan. 5. Ábrázoló mértan szerkesztésirajz. 6. Könyvviteltan. 7. Mintázás. II. Szaktárgyak: 8. Építési szerkeztan. 9. Építési alaktan. 10. Építési anyagtan. 11. Tervezés.

Öngyilkos urinó. Csütörtökön, f. hó 24-én délelőtt a fővárosi Rudasfürdő egyik fülkéjében egy uriasan öltözött nő halántékon lötte magát s meghalt. Az öngyilkos nőt aznap délután a törvényszéki orvostani intézetben a fővárosban lakó rokonai agnoszkálták, a kiknek egyikéhez címezve levelet találtak a halott zsebében. Az öngyilkos nő Zsigmond Maria, 38 éves gör. kath. vallású, vasuti pénztárnoknő volt. Két hónappal ezelőtt jött fel Bajáról, a hol alkalmazva volt, Budapestre, hogy magát gyógyíttassa. Itt rokonaiál lakott. A legutolsó napokban, mert bajában semmi javulást nem tapasztalt, búskomorságba esett. A sógorához intézett levelben gyögyíthatlan betegségét hozza fet öngyilkossága okául.

Bucsu-bál. Bezdánban a vasárnapi bucsu alkalmból bucsu-bál lesz.

Eltűnt lud-kofa. Policzer Pál kétes existencia Kis-Hegyesen telepedett le pár hónap előtt s lud-kereskedéssel foglalkozott. Kezdetben rendesen fizette a lud elárúsítókat és így bizalomra tett szert. És ugy látszik, csak ezt várta, mert a mult picaon összeszedte az összes ludakat, mintegy 225 frt erejéig s az árak kifizetését másnapra ígérve, azt elküldte Budapestre Körpel Lajosnak, akitől a pénzt fel is vette. Másnap azonban a lud kúpecnek hült helye volt Kis-Hegyesen, családával együtt eltűnt onnan. A károsultak a topolyai járásbírósnál emeltek ellene panaszt, miért is Policzer körözése elrendeltetett.

Cigányok nyugdíjintézete. A sok mindenféle betegségit, temetkezési és nyugdíj egyesület száma a jövő évre aligha meg nem szaporodik egygyel: a muzsikos cigányok nyugdíjintézetével. A muzsikos cigányok néhánykor próbálták már az egyesülést, de az alakulo gyűlés összehívásán szeszekaptak, az intézet felállítására érdekében országos kongresszust akarnak most összehívni.

Öngyilkos kömíves kamrájában.

A n.

Irt. Irt. cim alatt gény magy is a legn sággal utó bert, a fiv kel ezelőt a legsajnú höz viszo a nő nevé a külföldi kardvívás tanította a tanítás ki z elemeljeit vának, ni ezenkívül f rosan vett rül forogva nulságosál, a magyar k igyekszik t leurette s k könyvben a iskoláját ké nőknék m kardiskola a könyv mar k könyvnek h ató mind s

Öngy.

béreslegén oka ismeret

Fur.

a delelőtí ottani lakos

irodaba azo

nőtlenségi t

házat s nem

örzője aktu

felesapni.

Jegyző

Borbély

Jegyző

Borbély

Jegyző

Borbély

kivának vol

Jegyző

Borbély

nyitványt, a

Borbély

ő irásban az

több keres

Jegyző

mindaddig n

hatóság el n

másféle bizo

A. F.

látott házass

Mű

Freem

nyozásának

Freemantól

ténelem tanu

a tudós tara

fordítást az

nagy lelki

adva vissza

bol a történe

kevesen fogl

Tanulók, a

ifjúság, de a

velője is a k

nyozhatja le

szellemes é

lyekben egy

hogy hogyan

akarjuk, hog

terjedő teljes

Balza

ból fordítottá

tár 346. sz.

lést adja, k

első kiadása

legnagyobb,

e füzet jól

egy finom r

hatatlan ala

ges szerelme

nyugalma-ban

Grande-Brete

Titkos győtre

ratja első sze

ébredő vonza

Béri Géza ir

és méltava

Guizot

ban. Ford. E

Ara 20 kr. A

de nagyjelent

az Olesó köny

Aki politiká

érdeklődéssel

csak kissé t

mocratia” sz

vannak, aki

Guizot nines

bajnak tartja

ő gondolatm

Magya

fiatal lányok

állásának első

érdemelt. Mer

hogy a fiata

nesnek szer

jóra oktatja

megérdemli, h

és elismeréssel

Öngyilkosság. Pabel János újvidéki 31 éves kömives segéd e hó 24 én borközi állapotban háza falkamrájában felakasztotta magát.

A magyar kardvívás mint női gyakorlat. Irta Sztrakay Norbert. Budapest, 1895. A fenti cím alatt megjelent könyv számottevő munka a mi szegény magyar sportirodalomunkban. Már tárgyánál fogva is a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot, mert valószínűleg utóbb nevezhető a maga terén. Sztrakay Norbert, a fővárosnak e régi, jönevű vívómestere már évekel ezelőtt rájött, hogy hazánkban a női testgyakorlat a legsajnálatosabb hátramaradottságban van a külföldhöz viszonyítva s a vívást találta olyan sportnak, mely a női nem különleges tornájává fejleszhető. Ő azonban a külföldi nők feurette-ezével szemben a magyar kardvívást emelte érvényre s női vívóiskolájában ezt tanította a legnagyobb sikerrel. Megjelent könyve e tanítás kiváló eredményéről számol be, másrészt pedig élelméjű fejtegetésekkel bizonyítja a magyar kardvívásnak, mint női testgyakorlatnak jogosultságát. Vannak ezenkívül fejezetek a könyvben, melyek eltérve a szorosán vett tárgytól, a vívósport általánosabb témái körül forognak, de ezek is amily élvezetesekek, épp oly tanulságosak, találó szellemes megjegyzéseikkel. Általában a magyar kardvívás apoteozisa ez a könyv s lelkesen igyekszik bizonyítani ennek fölényét a külföldi rapir, feurette stb. vívás fölött. Sikertelt képek mutatják be a könyvben a hat kedves leányt, a kik Sztrakay női kardiskoláját képezték s egész joggal az első magyar vívónőknek mondhatók. — Hogy különben Sztrakay női kardiskolája mily egészséges, életrevaló dolog, mutatja, hogy már más mesterek is követik a példát. Sztrakay könyvének külső kiállítása is díszes. Ára 1 forint. Kapható minden könyvkereskedésben.

Öngyilkosság. Lőrincz András 13 éves zentai béréslegény a múlt héten felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen.

Furcsa kívánat. Kupuszián folyó hó 24-én a délelőtti órákban bekopogtatott a község házához egy ottani lakos, egyszersmind helyi borbély (A. F.) a jegyzői irodába azon alázatos kéréssel, állítsa ki számára egy nőtlenségi bizonyítványt. Okul felhozta, hogy eladta a házát s nem kíván már a faluban lakni. Gyomond hű örzője akar lenni a dolánynak, azaz fiúának akar felesapni.

Jegyző: Hogy hívják?
Borbély: A. F.-nek.
Jegyző: Hány éves?
Borbély: 31.
Jegyző: Családi állapota?
Borbély: Hát izé, van egy feleségem, de nem kívánok vele házas életet élni.

Jegyző: Hát hogy adhatnék én nőtlenségi bizonyítványt, amikor a felesége él?
Borbély: De kérem, a feleségem azt mondta, hogy ő írásban adja, hogy rohami leköszön s nem is fog soha többé keresni.

Jegyző: No édes barátom, magának nem lehet mindaddig nőtlenségi bizonyítványt adni, míg a felsőbb hatóság el nem választja magukat, de még akkor is egy másféle bizonyítványt kaphat, csak nőtlenségét nem.
A. F. így magyarázza az új polgári jogokkal ellátott házas életet.

Művészet és irodalom.

Freemann Edward: A történelem tanulmányozásának módszerei. (Olesó könyvtár 352. szám.) Freemann Edward, a nagy angol történetírónak „A történelem tanulmányozásának módszereiről” szóló munkája, a tudós tanár egyetemi előadásainak a gyűjteménye. A fordítást az angol eredetiből Hegedűs Pál tanár végezte, nagy lelkiismeretességgel és magyaros zamatú iránylyal adva vissza az eredeti magvas gondolatait. Nálunk, a hol a történelem filozófiájával és módszereivel oly kevesen foglalkoznak, ez a könyv valószínűleg hézagpótló. Tanárok, a történelmi szak tanárjelöltjei, az értebb ifjúság, de általában a történettudományok minden kedvelője is a legnagyobb haszonnal és élvezettel tanulmányozhatja ezeket a csevegő hangon tartott, rendkívül szellemes és mély tudományon alapuló előadásokat, melyekben egy nagy történetíró ad utmutatásokat arra, hogy hogyan kell ma a történelmet tanulmányozni, ha azt akarjuk, hogy tudományunk számba menjen. A 352 lapra terjedő teljes kötet ára 60 kr.

Balzac Honoré elbeszéléseiből. Francia-ból fordították Béri Géza és Béri Gyula. (Olesó könyvtár 346. sz.) Ára 50 kr. Ez a kötet Balzac öt elbeszélést adja, köztük a Harminecves nőt, e hírneves munka első kiadása után fordította. Balzac tudvaleg akkor legnagyobb, a mikor a női lélek mélységébe merül el s e fűzet jól megválasztott öt elbeszélése a női lélek egy-egy finom rajza. A Harminecves nőben, Balzac e halhatatlan alakjában, az érett koru nő viharos és mélyes szerelmének mesteri leírását kapjuk; a Családi élet nyugalmában a nő küzd otthonának boldogságáért, a Grande-Bretèche kastély titkában pedig szerelméért; a Titkos gyötrelmekben a nő önző bánatba merülve saját első szerelmét; Az erszény pedig a fiatal lányka ébredő vonalmának idylli rajza. Az elbeszélésekhez Béri Géza írt tartalmas előszót, ismertette Balzac életét és méltatva irodalmi működését.

Guizot, a demokratia Franciaországban. Ford. Kohlauer Ferenc. (Olesó könyvtár 348. sz.) Ára 20 kr. A nagy francia államférfi és miniszter kicsi, de nagylelkűségű munkájának kiadásával hézagot pótol az Olesó könyvtár szerkesztője politikai irodalmunkban. Aki politikával foglalkozik, annak ismernie kell, de nagy érdeklődéssel fogja olvasni minden művelt ember, aki csak kissé törődik társadalmunk irányásával. A „demokratia” szó sokaknak bálványkép, jelszó, de hányan vannak, akik ennek a szónak igaz értelmét ismerik? Guizot nincs tőle elragadtatva, annak vak imádását bajnok tartja. Tanulságos és érdekes megismerkedni az ő gondolatmenetével is.

Magyar Lányok. Nagy a siker, melyet ez a fiatal lányoknak szóló szépirodalmi képes hetilap fennállásának első kilenc hónapja alatt elért. Nagy, de kiérdemelt. Mert egy lap, a mely célul tűzte ki magának, hogy a fiatal lányok lelkébe beoítja a szépek és a nemesnek szeretét, hogy izléstüket finomítja, minden jóra oktatta őket és e célját el is érte, minden esetre megérdemli, hogy megszeressék olvasói: a fiatal lányok és elismeréssel adózzanak neki a szülők, akiknek kiváló

segítője lett a nevelés nehéz munkájában. Hogy a kitűzött célt elérte, első sorban a szerkesztőség tapintatának és a kiadók áldozatkészségének érdeme. A lapot Tutsch Anna, a kiváló író nő vezető, főmunkatársa Pósa Lajos a jeles költő és e kettő körül sorakozik a magyar irodalom színe java. Amit még különös érdeműll kell betudni a „Magyar Lányok”-nak az, hogy a nemzeti szellemet ápolja a serdülő lányokban és a hazaszeretetet áldozó érzését plántálja szívükbe. Minden lányos családnak kellene járnia ezt a lapot, mert a mely szülő gyermeke kezébe adja, utmutatót adott neki a szépek, jónak és a finom izlésnek elsajátítására. A „Magyar Lányok”, at Singer és Wolfner könyvkereskedése adja ki (Budapest, Andrassy ut 10. sz.) és előfizetési ára fél-évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Carlyle. Scott Walter. Fordította Baráth Ferenc. (Olesó könyvtár 351. sz.) Ára 20 kr. Carlylenak e tanulmánya egyike a világhírű gondolkodó legszebb essayneke, s a második, mely nyelvünkön olvasható, rajta kívül csak a Burns-ról szóló levén lefordítva Lé-vayról. A míg egyfelől az írás s közelebb a regény-írás feltételeit fejtegeti mélyrehatóan s itt-ott remek humorral: ugyanakkor a nála megszokott kegyetlen igazsággal boncolja szét Scott Walternek ugy műveit, mint nyilvános életét, kimutatva igazi értéküket, de egyszersmind azzala mély rokonszenvenvel is, a melylyel a derék harcos s a véreből való vér, a skót születésű író iránt viselkedik. Humor, gúny, pathosz s komoly elmélkedés váltogatják egymást ez essayben is, mint Carlyle-nál rendszeren; s mint gondolat-ébredtő olvasmány ritkítja pártját.

A szezon előtt. A Mikszáth Kálmán és a szerkesztő Herzeg F. regényeinek befejezésével három új regényt közöl az „Új Idők” még e szezon lefolyása alatt Jókaitól, Bródy Sandortól, Rakosi Viktortól. Mikszáth Kálmán humoros, aktuális cikkeket ír az Új Idők esaknem minden számába. Olvasóink kérdéseit legkiválóbb szakemberek intézik el, ki-ki azt, ami rá tartozik, szakmájába vág. Magára a lapra vonatkozó és a társadalmi kérdéseket illető leveleket azonban ezutánra is a szerkesztő, Herzeg Ferenc intézi el. A karácsonyi és újévi szám műveléleteire már előre is felhívjuk az olvasó figyelmét. Ezek egyike egy nagy színyomat lesz, mely Linck Lajos A Gyurkovics-leányok című genre-je után készült Párisban. A színyomatot természetesen minden olvasónk ingyen kapja meg, bár bolti ára annyi lesz, mint az Új Idők egész évi előfizetési díja. Az előfizetési árak maradtak a régiek. Évcenyedre 2 frt, fél-évre 4 frt, egész évre 8 frt. Az új szám képei igen szépek. Az előfizetést legcélszerűbb postautalványon beküldeni, mututványszámot ingyen küld az Új Idők kiadóhivatala Budapest, Andrassy-ut 10.

Lescant Manon és Des Grioux lovag története. Irta Prévost abbé, Sainte-Beuve bevezetésével franciából fordította Visi Imre. (Olesó könyvtár 353. sz.) 50 kr. Könyvalakban most lát először napvilágot a francia irodalomnak ez a gyöngye a Visi Imre gondos fordításában s ezzel a magyar szépirodalom ismét egy maradandó értékű kötetet gyarapodott.

Magyar Házi Kinccsár címen új, népies irányu ismeretterjesztő, társadalmi és szépirodalmi folyóirat indult meg. Az előtűnik fekvő első szám után itélve a folyóirat tartalmának változatossága, képei és csinos kiállítása által hézagpótlónak ígérkezik s bizonyára szívesen fogja venni mindenki, aki olesó pénzen olyan olvasni valót keres, amiből hasznót és gyönyörűséget is merithetne. — A folyóirat havonként 80—84 oldalnyi fűzeben jelenik meg 8—10 képpel. — Előfizetési ára: egy évre 2 frt 50 kr; fél-évre 1 frt 30 kr; negyedévre 70 kr; egyes szám 25 kr. Megrendelhető: Budapest. Ferenc-körút 1. sz., III. e.

La Rochefoucauld gondolatai. Fordította Béri Gyula. (Olesó könyvtár 347. sz.) Ára 40 kr. La Rochefoucauldnak az irodalomban mély nyomokat vágott, szellemes maximái egy részét e század elején Kazinczy Ferenc is átíltette irodalmunkba. La Rochefoucauldrol jogosan szokás mondani, hogy e kis könyvében mindaz benne van, amit az emberi társadalomról már elmondtak s bár e kitűnő moralista inkább művész, mint mély bölcselkedő; de amit művészi alakban, könnyed, vonzó modorban elmond, az jobban megkap, mint más nehézkes író sok kötetnyi bölcselkedése; mondásai oly népszerűkké váltak, hogy ugyszólván naponta idéztük belőlük, sokszor nem is tudva, hogy az ő gondolatait mondjuk el. A fordító, Béri Gyula, aki Pascalnak ugyancsak az Olesó könyvtárban megjelent Gondolatait is fordította s akitől költői, szép fordításban ugyanez a vállalat csak nem rég adta ki a nagy lengyel költő, Mickiewicz ragyogó Szonettjeit, a gondosan fordított maximákhoz kimerítő életrajzt és ismertetést írt La Rochefoucauldról s az egyes gondolatokat a Hachette-féle francia kritikai kiadás alapján tájékoztató utalásokkal látta el.

A zágrábi királynapokról, melyek még ma is közbeszéd tárgyát képezik. igen sikerült képeket hoz az Ország-Világ legutóbbi (43.) száma. Ezeknek kívül sikerült felvételeket találunk e számban az új erszébetrósi templom alapköveteléről, szép képsorozatot Muraköz érdekes népeiről, Frigyes császár emlékszozárt, Bezerédj Viktor, Fáy Szeréna stb. arcképeit. A szöveg-részt kiváló versek és prózai dolgozataikkal gazdagították: Váradi Antal, Radó Antal, Adorján Sándor, Beöthy Zsigmond, Tóvölgyi Titusz, Szentessy Gyula, Ördögh Gyula, Láng Menyhért, s amit első sorban kellett volna említenünk, egy előkelő állásu volt negyenyolcas honvédfőtiszt, aki Görgei megsebesüléséről mond el eddig ismeretlen, igen érdekes adatokat. A kitűnően szerkesztett Ország-Világ ára negyedévre 2 frt; mututvány számot, ugy tudjuk, ingyen küld a kiadóhivatal. (Budapest V. Hold u. 7. sz.)

A „Vasárnapi Ujság” október 27-iki száma 28 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A zágrábi király-látogatás.” (Képekkel Jantjyik Mátyás rajza és pillanatnyi fényképek után) — Költemények: „A meresei kakuk.” Fejes Istvántól, és „A. H. Apuhutin verseiből”, orszból fordította Beszkid István. — Regény: „Bácsy Jakab.” Regényes történet a XVI. századbeli hajduvilágból. Irta Deli. (Tury Gyula rajzaival). — „A pusztaság.” Kaukázusi regény. Irta Gyuevics P. orszból fordította Ambrozovics Dezső. — „Mayer kisasszony.” Rajz. Irta Zöldi Márton. — „A bugaci igazságok.” Kada Elektől. — „Bugac igazsága.” Herman Ottótól. — „A mi feeskénk.” Vidonyi Józseftől. — „Az új igazságügyi palota mennyezeti képe.” (Lotz Károly falfestményével). — „A király a custozai sátor

előtt Bánffy-Hunyadon.” (Képpel Futtaki Gyula pillanatnyi fényképe után). — „Az örmény zavargások.” (Képekkel). — „Ismirlian Máté, konstantinápolyi örmény patriarkha.” (Arcképekkel). — „Konstantinápolyból.” (Kiamil pasa, az új nagyvezér arcképével és képpel). — „Az erszébetrósi új templom alapkövetelése.” (Képpel). — „A Walter Crane-féle kiállítás a Múcsarnokban.” (Képekkel). Prém Józseftől. — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetek, Sakkjáték, Képtalány stb. rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, fél-évre csak 1 frt 20 kr.

CSARNOK.

A Bárány-fogadó.

X. ur, a ki már nem egészen fiatal, de talpig lovagias ember, egyedül utazik egy nagyon csinos asz-szonykával, Hatvanról Budapestre.

Vasuton az ember nagyon könnyen köt ismeret-séget és Aszód körül X. ur már nagyon jó barátságban van a menyecskével, a ki rendkívül kedvesen tud cse-güni. Mikor Budapestre érnek, X. ur pödör egyet azon a helyen, a hol valamikor a bajusza volt és esdeklő hangon megkérdezi a menyecskétől, hogy hol láthatja őt viszont.

Az asszonyka, a ki X. ur bókjait nagyon kiállhatatlanoknak találta, furfangos mosolylyal megsugja neki, hogy a jövő héten Lugosra utazik, a hol a „Bárány”-fogadóban fog lakást venni. Csak tudakozódjék a portátnál Z. doktorné után.

X. ur a jövő héten már a lugosi „Bárány”-foga-dóban van és várja a doktornét.

Miután azonban a doktorné nem akar megérkezni, X. ur a portáshoz fordul és ettől rózsaszínű borítékban, nevére címzett illatos kis levélkét kap. A levélkéből megtudja, hogy a kis doktornénak hirtelen el kellett utaznia, azonban öt nap mulva Miskolcon lesz a „Bá-rány”-fogadóban.

X. ur öt nap mulva a miskolci „Bárány”-foga-dóban van és várja a kis doktornét. Miután azonban a doktorné nem akar megérkezni, a portáshoz fordul és ettől rózsaszínű borítékban, nevére címzett illatos kis levélkét kap, melyből megtudja, hogy a kis doktorné még nem érkezett meg, mert beteg nagynénjéhez kellett utaznia Fiuméba, a hol a „Bárány”-fogadóban találkozni fog vele.

X. ur magánkívül van az elragadtatástól, Fiuméba utazik és lakást vesz a „Bárány”-fogadóban. Miután azonban a doktorné nem akar megérkezni stb. stb. X. ur visszajön a fővárosba, mert a kis doktorné azt írta neki, hogy miután beteg nagynénje már meggyógyult, ő visszatért a fővárosba és szívesen látja X. urat hol-nap délután 4 órákor.

X. ur másnap délután 4 órákor repeső szívvel rohan föl az első emeletre, a kis doktorné lakásába. Beesünet, takaros szobacica nyit ajtót.

„A doktorné ő nagysága?” kérdi boldogan.
„Már várja önt uram” — mondja a cica és ki-nyitja az ebédőbe vezető ajtót.

X. ur belebben az ajtón, abban az édes remény-ben, hogy a kis doktornéval fog szembeállani. Ki írja le azonban meglepetését, mikor egy meglehetősen mogorva arcu uri embert lát maga előtt, a ki veszedelmesen suhogtat a feje fölött valami szerszámot, mely feltűnően hasonlít a nád-pálcának nevezett spanyol kiviteli cikkhez. X. ur szeretne menekülni, a nád-pálcás kherub azonban mogorva, de mindamelllett udvarias mosolylyal rázárja az ajtót... A többit a diszkrétio jótékony homálya fűdi.

István gazda tanácsai november hóra.

A szántóföldön, ha elmaradtunk az őszi vetéssel, most fejezzük be. A répa fölszedését is el kell végezni. Ha a vetéssel elkészültünk és a föld nem fagyos, kü-lönléle földmunkát csinálhatunk, ugymint árkolást, viz-vezető csatornákat, alagsóvezést. Megkezdhetjük a trá-gyázást. Ha a föld erre alkalmas, szánthatunk a tava-sziak alá.

A réteket tisztogassuk s a szükséges földmunká-kat csináljuk, egyengessünk, árkoljunk. A rétek trágyá-zását is el lehet már most kezdeni.

Az igás állatokat az őszi munkák befejeztével szű-kebb takarmányra foghatjuk. Kezdődik a répa, burgonya, besevanyított takarmány etetése. A vemhes állatokat jól kell tartani. Az istállóba szorult állatokat naponként ki-futóba kell eresztetni, hogy kiugrálják magukat. A hi-zóba fogott állatoknak is kell naponként egy kis mozgás.

A konyhakertet, faiskolát, gyümölcsöst trágyázni kell. A gyümölcsösben a legkésebb érő gyümölcsöt most szedjük. A tavasszal ültetendő fák gödreit most ássuk ki, hogy a kihányt földet a tél fagya megérlelje és meg-porhanyítsa. Hogy a fiatal fákat a nyulak ellen megoltal-mazzuk, be kell tövissel vagy náddal, kőrével kötözni.

A szőlőben a karók kinuzgálását és fedést el kell végezni. Dönteni kell. Megjegyzendő, hogy a döntés csak arra való, hogy vele a hiányzó tőkéket pótoljuk. Nem az a célja, amit némelyek gondolnak, hogy a szőlőt megfiatalítsunk. A vén, terméketlen szőlő a döntés csak egy-két évre segít; jobb az illetet kivágni, földjét megforgatni (rigolózni) és újra ültetni. El lehet kezdeni az őszi ültetést is. Szőlőt soha se tüssünk anélkül, hogy földjét meg ne rigolózzunk.

A méhest, ha még nem készítettük el a telelésre, most már ne nagyon halogassuk. A kasokat és kaptá-rokat kitisztogatjuk és ha a hideg ellen maga a kas vagy kaptár elég oltalmat nem nyujtana, betakarogtatjuk.

A magtárban a gabonát szorgalmasan kell rostálni és átlapátolgatni. A kiszagda magtárban vagy padlá-sán most már leginkább csak a magnak és a saját szükségletére való gabona van, de ezt is gondosan kell kezelni, mert különben sziszikes lesz.

A pincében az új borokat, ha már nem erjednek, föl kell tölögetni. Az itt tartott gumós és gyöknövé-nyeket homok közé kell elretegezni.

A negyedik negyedévre járó adót november 15-ig minden rendes gazda kifizeti.

Öngyilkosság. Pübel János úvidéki 31 éves kömves segéd e hó 24 én borközi állapotban báza fás-kamrájában felakasztotta magát.

A magyar kardvívás mint női gyakorlat. Irta Sztrakay Norbert. Budapest, 1895. A fenti cím alatt megjelent könyv számottevő munka a mi szegény magyar sportirodalmunkban. Már tárgyánál fogva is a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot, mert valószínűleg utóbb nevezhető a maga terén. Sztrakay Norbert, a fővárosnak e régi, jónévi vívómestere már évekkel ezelőtt rájött, hogy hazánkban a női testgyakorlat a legsajnálatosabb hátramaradottságban van a külföldhöz viszonyítva s a vívást találta olyan sportnak, mely a női nem különleges tornájává fejleszhető. O azonban a külföldi nők fleurette-ézésével szemben a magyar kardvívást emelte érvényre s női vívóiskolájában ezt tanította a legnagyobb sikerrel. Megjelent könyve e tanítás kiváló eredményéről számol be, másrészt pedig élelméjű fejtegetésekkel bizonyítja a magyar kardvívásnak, mint női testgyakorlatnak jogosultságát. Vannak ezenkívül fejezetek a könyvben, melyek eltérve a szorosán vett tárgytól, a vívósport általánosabb témái körül forognak, de ezek is amily élvezetesek, épp oly tanulságosak, találó szellemes megjegyzésekkel. Általában a magyar kardvívás apoteozisa ez a könyv s lelkesen igyekszik bizonyítani ennek fölényét a külföldi rapir, fleurette stb. vívás fölött. Sikerült képek mutatják be a könyvben a hat kedves leányt, a kik Sztrakay női kardiskoláját képezték s egész joggal az első magyar vívónőknek mondhatók. — Hogy különben Sztrakay női kardiskolája mily egészséges, életrevaló dolog, mutatja, hogy már más mesterek is követik a példát. Sztrakay könyvének külső kiállítása is díszes. Ára 1 forint. Kapható minden könyvkereskedésben.

Öngyilkosság. Lőrincz András 13 éves zenéi béréslegény a múlt heten felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen.

Furcsa kívánat. Kupuszinán folyó hó 24-én a délelőtti órákban bekopogtatott a községházához egy ottani lakos, egyszerű helyi borbély (A. F.) a jegyzői irodába azon alázatos kérelemmel, állítana ki számára egy nőtlenségi bizonyítványt. Okul felhozta, hogy eladta a házát s nem kíván már a faluban lakni. Ugymond hű örzője akar lenni a dolánynak, azaz fiúnenek akar felesapni.

Jegyző: Hogy hívják?
Borbély: A. F.-nek.
Jegyző: Hány éves?
Borbély: 31.
Jegyző: Családi állapota?
Borbély: Hát izé, van egy feleségem, de nem kívánok vele házastulást élni.
Jegyző: Hát hogy adhatnék én nőtlenségi bizonyítványt, amikor a felesége él?
Borbély: De kérem, a feleségem azt mondta, hogy ő irásban adja, hogy roham leköszön s nem is fog soha többé keresni.

Jegyző: No édes barátom, magának nem lehet mindaddig nőtlenségi bizonyítványt adni, míg a felsőbb hatóság el nem választja magukat, de még akkor is egy másféle bizonyítványt kaphat, csak nőtlenségit nem.
A. F. így magyarázza az új polgári joggal el-látott házastulást.

Művészet és irodalom.

Freemann Edward: A történelem tanulmányozásának módszerei. (Olesó könyvtár 352. szám.) Freemann Edward, a nagy angol történetrónak „A történelem tanulmányozásának módszereiről” szóló munkája, a tudós tanár egyetemi előadásainak a gyűjteménye. A fordítást az angol eredetiből Hegedűs Pal tanár végezte, nagy lelkiismeretességgel és magyaros zamatú iránylyal adva vissza az eredeti magvas gondolatait. Nálunk, a hol a történelem filozófiájával és módszereivel oly kevesen foglalkoznak, ez a könyv valószínűleg hűzagnótól. Tanárok, a történelmi szak tanárjelöltjei, az értebb ifjúság, de általában a történettudományok minden kedvelője is a legnagyobb haszonnal és élvezettel tanulmányozhatja ezeket a tudomány haugon tartott, rendkívül szellemes és mély tudományon alapuló előadásokat, melyekben egy nagy történetíró ad utmutatásokat arra, hogy hogyan kell ma a történelmet tanulmányozni, ha azt akarjuk, hogy tudományunkba menjen. A 352 lapra terjedő teljes kötet ára 60 kr.

Balzac Honoré elbeszéléseiből. Francia-ból fordították Béri Géza és Béri Gyula. (Olesó könyvtár 346. sz.) Ára 50 kr. Ez a kötet Balzac öt elbeszélést adja, köztük a Harminecves nőt, e hírneves munka első kiadása után fordítva. Balzac tudvaleg akkor legnagyobb, a mikor a női lélek mélységébe merül el s e fűzet jól megválasztott öt elbeszélése a női lélek egy-egy finom rajza. A Harminecves nőben, Balzac e hal-batatlán alakjában, az érett kora nő viharos és mély-séges szerelmének mesteri leírását kapjuk; a Családi élet nyugalmában a nő küzd otthonának boldogságáért; a Grande-Bretèche kastély titkában pedig szerelméért; a Titkos gyötrelmekben a nő önző bántatva merülve sirtja első szerelmét; Az erszény pedig a fiatal lányka ébredő vonzalmának idylli rajza. Az elbeszélésekhez Béri Géza irt tartalmas előszót, ismertette Balzac életét és méltatva irodalmi működését.

Guizot, a democratia Franciaországban. Ford. Kohlbauer Ferenc. (Olesó könyvtár 348. sz.) Ára 20 kr. A nagy francia államférfi és miniszter kicsi, de nagyjelentőségű munkájának kiadásával hűzagnótól az Olesó könyvtár szerkesztője politikai irodalmunkban. Aki politikával foglalkozik, annak ismernie kell, de nagy érdeklődéssel fogja olvasni minden művelt ember, aki csak kissé törődik társadalmunk irányeszméivel. A „democratia” szó sokaknak bálványkép, jelszó, de bányan vannak, akik ennek a szónak igaz értelmét ismerik? Guizot nines tőle elragadtatva, annak vak imádatát bajnak tartja. Tanulságos és érdekes megismerkedni az ő gondolatmenetével is.

Magyar Lányok. Nagy a siker, melyet ez a fiatal lányoknak szóló szépirodalmi képes betilap fennállásának első kilenc hónapja alatt elért. Nagy, de ki-érdemelt. Mert egy lap, a mely célul tűzte ki magának, hogy a fiatal lányok lelkebe beoítja a szépnépek és a nemesnek szeretét, hogy izléstüket finomítja, minden jóra oktatja őket és e célját el is érte, minden esetre megérdemli, hogy megszeressék olvasói: a fiatal lányok és elismeréssel adozzanak neki a szülők, akiknek kiváló

segítője lett a nevelés nehéz munkájában. Hogy a ki-tűzött célt elérte, első sorban a szerkesztőség tapintatának és a kiadóik áldozatkészségének érdeme. A lapot Tutsch Anna, a kiváló íróné vezeti, főmunkatársa Pósa Lajos a jeles költő és e kettő körül sorakozik a magyar irodalom színe java. Amit még különös érdeműll kell betudni a „Magyar Lányok”-nak az, hogy a nemzeti szellemet ápolja a serdülő lányokban és a hazaszere-tet üdvözlő érzését plántálja szívükbe. Minden lányos családnak kellene jártni ezt a lapot, mert a mely szülő gyermeke kezébe adja, utmutatót adott neki a szépnépek, jónak és a finom izlésnek elsajátítására. A „Magyar Lányok”, at Singer és Wolfner könyvkereskedése adja ki (Budapest, Andrássy ut 10. sz.) és előfizetési ára fél-évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Carlyle. Walter. Fordította Baráth Ferenc. (Olesó könyvtár 351. sz.) Ára 20 kr. Carlylenak e tanulmánya egyike a világhírű gondolkodó legszebb essayinek, s a második, mely nyelvünkön olvasható, rajta kívül csak a Burnsól szóló levél lefordítva Lé-vayról. A míg egyfelől az irás s közelebb a regény-írás feltételeit mélyrehatóan s itt-ott remek hu-morral: ugyanakkor a nála megszokott kegyetlen igaz-sággal boncolja szét Scott Walternek ugy műveit, mint nyilvános életét, kimutatva igazi értéküket, de egyszer-smind azzala mély rokonszenvvel is, a melylyel a derék harcos s a véréből való vér, a skót születésű író iránt viseltetik. Humor, gúny, pathosz s komoly elmélkedés változtatják egymást ez essayben is, mint Carlyle-nál rendszeren; s mint gondolat-éberszítő olvasmány ritkítja pártját.

A szezon előtt. A Mikszáth Kálmán és a szerkesztő Herceg F. regényeinek befejezésével három új regényt közöl az „Új Idők” még e szezon lefolyása alatt Jókaitól, Bródy Sandortól, Rakosi Viktortól. Mikszáth Kálmán humoros, aktuális cikkelyeket irt az Új Idők esknem minden számába. Olvasóink kérdéseit legkiválóbb szakemberek intézik el, ki-ki azt, ami rá tartozik, szakmájába vág. Magára a lapra vonatkozó és a társadalmi kérdéseket illető leveleket azonban ezutánra is a szerkesztő, Herceg Ferenc intézi el. A karácsonyi és újévi szám műveléleteire már előre is felhívjuk az olvasó figyelmét. Ezek egyike egy nagy színyomat lesz, mely Linc Lajos A Gyurkovics-leányok című genre-je után készült Párisban. A színyomatot természetesen minden olvasónk ingyen kapja meg, bár bolti ára annyi lesz, mint az Új Idők egész évi előfizetési díja. Az elő-fizetési árak maradtak a régiéek. Évnegyedre 2 frt, fél-évre 4 frt, egész évre 8 frt. Az új szám képei igen szépek. Az előfizetést legelőszerebb postautalványon be-küldeni, mutványszámot ingyen küld az Új Idők kiadóhivatala Budapest, Andrássy-ut 10.

Lescart Manon és Des Grieux lovag története. Irta Prévost abbé, Sainte-Beuve bevezeté-sével franciából fordította Visi Imre. (Olesó könyvtár 353. sz.) 50 kr. Könyvalakban most lát először napvilá-got a francia irodalomnak ez a gyöngye a Visi Imre gondos fordításával s ezzel a magyar szépirodalom is-mét egy maradó értékű kötetet gyarapodott.

Magyar Házi Kincstár címen új, népies irányu ismeretterjesztő, társadalmi és szépirodalmi folyó-irat indult meg. Az előtűnk fekvő első szám után itélve a folyóirat tartalmának változatossága, képei és csinos kiállítása által hűzagnótólának igérkezik s bizonyára szí-vesen fogja venni mindenki, aki olesó pénzen olyan olvasni valót keres, amiből hasznót és gyönyörűséget is meríthetne. — A folyóirat havonként 80—84 oldalnyi fűze ben jelenik meg 8—10 képpel. — Előfizetési ára: egy évre 2 frt 50 kr; félévre 1 frt 30 kr; negyedévre 70 kr; egyes szám 25 kr. Megrendelhető: Budapest. Ferenc-kört 1. sz., III. e.

La Rochefoucauld gondolatai. Fordította Béri Gyula. (Olesó könyvtár 347. sz.) Ára 40 kr. La Rochefoucauldnak az irodalomban mély nyomokat vágott, szellemes maximái egy részét e század elején Kazinczy Ferenc is átíltette irodalmunkba. La Rochefoucauldról jogosan szokás mondani, hogy e kis könyvében mindaz benne van, amit az emberi társadalomról már elmondtak s bár e kűtűnk morálista inkább művész, mint mély böl-cselkedő; de amit művészi alakban, könnyed, vonzó modorban elmond, az jobban megkap, mint más nehézkés író sok kötetnyi bölcselkedése; mondásai oly népszerűkké váltak, hogy úgyszólván naponta idezűnk belőlük, sok-szor nem is tudva, hogy az ő gondolatait mondjuk el. A fordító, Béri Gyula, aki Pascalnak ugyancsak az Olesó könyvtárban megjelent Gondolatait is fordította s akitől költői, szép fordításban ugyanezt a vállalat csak nem rég adta ki a nagy lengyel költő, Mickiewicz ragyogó Szon-etjeit, a gondosan fordított maximákhöz kimerítő élet-rajzt és ismertetést irt La Rochefoucauldról s az egyes gondolatokat a Hachette-féle francia kritikai kiadás alapján tájékoztató utalásokkal látta el.

A zágrábi királynepokrokról, melyek még ma is közbeszéd tárgyat képezik. igen sikerült képeket hoz az Ország-Világ legutóbbi (43.) száma. Ezeken ki-vül sikerült felvételeket találunk e számban az új er-zsebetvárosi templom alapköveteléről, szép képsorozatot Muraköz érdekes népeiről, Frigyes császár emlékszo-brát, Bezerédj Viktor, Fáy Szeréna stb. arcképeit. A szöveg-részt kiváló versek és prózai dolgozataikkal gazdagít-tották: Váradi Antal, Radó Antal, Adorján Sándor, Beóthy Zsigmond, Tölvölgyi Titusz, Szentessy Gyula, Ördög Gyula, Lang Menyhért, s amit első sorban kell-lett volna emlitenünk, egy előkelő állású volt negye-nyolcas honvédfőtiszt, aki Görgei megebeszteléséről mond el eddig ismeretlen, igen érdekes adatokat. A kűtűnkön szerkesztett Ország-Világ ára negyedévre 2 frt; mutá-vány számot, ugy tudjuk, ingyen küld a kiadóhivatal. (Budapest V. Hold u. 7. sz.)

A „Vasárnapi Ujság” október 27-iki száma 28 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A zágrábi király-látogatás.” (Képekkel Jantyk Mátýs rajza és pillanatnyi fényképek után) — Költemények: „A meresei kakuk.” Fejcs Istvánról, és „A. H. Aputin verseiből”, orszból fordította Beszkid István. — Re-génytár: „Bácsy Jakab.” Regényes történet a XVI. századbeli hajdúvilágból. Irta Deli. (Tury Gyula rajzaival.) — „A pusztaság.” Kaukázusi regény. Irta Gnyeyev P. orszból fordította Ambrozovics Dezső. — „Mayer kisasszony.” Rajz. Irta Zöldi Márton. — „A bugaci igazságok.” Kada Elektől. — „Bugac igazsága.” Her-man Ottótól. — „A mi fecskéink.” Vidonyi Józseftől. — „Az új igazságügyi palota mennyezeti képe.” (Lotz Károly falfestményével.) — „A király a custozzai sátor

előtt Bánffy-Hunyadon.” (Képpel Futtaki Gyula pillan-atnyi fényképe után.) — „Az örmény zavargások.” (Ké-pekkel.) — „Izmirlian Máté, konstantinápolyi ör-mény patriarkha.” (Arcképekkel.) — „Konstantiná-polyból.” (Kiamil pasa, az új nagyvezér arcképével és képpel.) — „Az erszébétvárosi új templom alapköveté-le.” (Képpel.) — „A Walter Crane-féle kiállítás a Mü-csarnokban.” (Képekkel.) Prém Józseftől. — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Kép-talány stb. rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonsá-gok”-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin Társu-lat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem u. 4. sz.) Ugyan-itt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legelőszerebb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

CSARNOK.

A Bárány-fogadó.

X. ur, a ki már nem egészen fiatal, de talpig lovagias ember, egyedül utazik egy nagyon csinos asz-szonykával, Hatvanról Budapestre.

Vasuton az ember nagyon könnyen köt ismeret-séget és Aszód körül X. ur már nagyon jó barátságban van a menyecskével, a ki rendkívül kedvesen tud ese-guei. Mikor Budapestre érnek, X. ur pödör egyet azon a helyen, a hol valamikor a bajusza volt és esdeklő hangon megkérdezi a menyecskétől, hogy hol láthatja őt viszont.

Az asszonyka, a ki X. ur bókjait nagyon kiállha-tatlanoknak találta, furfangos mosolylyal megsugja neki, hogy a jövő héten Lugosra utazik, a hol a „Bárány”-fogadóban fog lakást venni. Csak tudakozódják a por-tásnál Z. doktorné után.

X. ur a jövő héten már a lugosi „Bárány”-foga-dóban van és várja a doktornét.

Miután azonban a doktorné nem akar megérkezni, X. ur a portáshoz fordul és ettől rózsaszínű borítékban, nevére címzett illatos kis levélkét kap. A levélkéből megtudja, hogy a kis doktornénak hirtelen el kellett utaznia, azonban öt nap mulva Miskolcon lesz a „Bá-rány”-fogadóban.

X. ur öt nap mulva a miskolci „Bárány”-foga-dóban van és várja a kis doktornét. Miután azonban a doktorné nem akar megérkezni, a portáshoz fordul és ettől rózsaszínű borítékban, nevére címzett illatos kis levélkét kap, melyből megtudja, hogy a kis doktorné még nem érkezett meg, mert beteg nagynénjéhez kellett utaznia Fiuméba, a hol a „Bárány”-fogadóban találkozni fog vele.

X. ur magánkívül van az elragadtatástól, Fiuméba utazik és lakást vesz a „Bárány”-fogadóban. Miután azonban a doktorné nem akar megérkezni stb. stb. X. ur visszajön a fővárosba, mert a kis doktorné azt irta neki, hogy miután beteg nagynénje már meggyógyult, ő visszatért a fővárosba és szívesen látja X. urat hol-nap délután 4 órakor.

X. ur másnap délután 4 órakor repeső szízzel roban föl az első emeletre, a kis doktorné lakásába. Becsönget, takaros szobacica nyit ajtót.

„A doktorné ő nagysága?” kérdi boldogan.

„Már várja önt uram” — mondja a cica és ki-nyitja az ebédlöbe vezető ajtót.

X. ur belebben az ajtón, abban az édes remény-ben, hogy a kis doktornéval fog szembeállni. Ki írja le azonban meglepetését, mikor egy meglehetősen mo-gorva arcú uri embert lát maga előtt, a ki veszedelmesen subogtat a feje fölött valami szerszámot, mely feltűnően hasonlít a nádpálcának nevezett spanyol kivélti cikkhez. X. ur szeretne menekülni, a nádpálcás kherub azonban mogorva, de mindamellett udvarias mosolylyal rázárja az ajtót. . . . A többit a diszkréció jótékony homálya fűdi.

István gazda tanácsai november hóra.

A szántóföldön, ha elmaradtunk az őszi vetéssel, most fejezzük be. A répa fölszedését is el kell végezni. Ha a vetéssel elkészültünk és a föld nem fagyos, kűl-nöfele földmunkát csinálhatunk, ugmint árkolást, víz-vezető csatornákat, alagsővezést. Megkezdhetjük a trá-gyázást. Ha a föld erre alkalmas, szánthatunk a tava-sziak alá.

A réteket tisztogassuk s a szükséges földmunká-kat csináljuk, egyengessünk, árkoljunk. A rétek trágyá-zását is el lehet már most kezdeni.

Az igás állatokat az őszi munkák befejeztével szű-kebb takarmányra foghatjuk. Kezdődik a répa, burgonya, besevanyított takarmány etetése. A vembes állatokat jól kell tartani. Az istállóba szorult állatokat naponként ki-fűtőba kell eresztetni, hogy kiugrálják magukat. A hi-zóba fogott állatoknak is kell naponként egy kis mozgás.

A konyhakertet, faiskolat, gyümölcsösöt trágyázni kell. A gyümölcsösben a legkésőbb érő gyümölcsöt most szedjük. A tavasszal ültetendő fák gödreit most ássuk ki, hogy a kibányt földet a tél fagya megérleje és meg-porhanyítsa. Hogy a fiatal fákat a nyulak ellen megoltal-mazzuk, be kell tövissel vagy náddal, kóróval kötözni.

A szőlőben a karók kibuzgálását és fedést el kell végezni. Dönteni kell. Megjegyzendő, hogy a döntés csak arra való, hogy vele a hiányzó tőkéket pótoljunk. Nem az a célja, amit némelyek gondolnak, hogy a szőlőt megfiatalítsunk. A vén, terméketlen szőlőn a döntés csak egy-két évre segít; jobb az ilyet kívágni, földjét megforgatni (rigolózni) és újra ültetni. El lehet kezdeni az őszi ültetést is. Szőlőt soha se ültessünk anélkül, hogy földjét meg ne rigolozzunk.

A méhest, ha még nem készítettük el a telelésre, most már ne nagyon halogassuk. A kasokat és kaptá-rokat kitisztogatjuk és ha a hideg ellen maga a kas vagy kaptár elég oltalmat nem nyujtana, betakarjuk.

A magtárban a gabonát szorgalmasan kell rostálni és átlapatolgatni. A ksigazda magtárban vagy padlá-sán most már leginkább csak a magnak és a saját szükségletére való gabona van, de ezt is gondosan kell kezelni, mert különben zsiszikes lesz.

A méheben az új borokat, ha már nem erjednek, föl kell töltögetni. Az itt tartott gumós és gyöknövé-nyeket homok közé kell elretegezni.

A negyedik negyedére járó adót november 15-ig minden rendes gazda kifizeti.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
 köz- és váltó-ügyvéd.
 Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

7472. szám.
 kig. 1895.

Pályázat.

Szenttamás községében évi 400 frt fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra pályázatot nyitok. Felhívom ez állást elnyerni óhajtókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám **foljó évi november hó 10-ig** benyújtsák.

O-Becse, 1895. évi október hó 22-én.

Gombos Béla,
 főszolgabíró.

Alkalmazást keres

egy, az adai földmives iskolát kintű eredmény-nyel elvégzett

gazdász.

Feltételei igen szerények; beszél magyarul, németül és szerbül; 21 éves; azonnal alkalmazható. — Bővebb felvilágosítást ad lapunk kiadó-hivatala.

Gyümölcsfák és díszfaültetvények

különbféle minőségben a faiskola felhagyása miatt dús választékban és rendkívül olcsó áron azonnal eladatnak

Halm Sándornál
 Bács-Madaras.

2-1 Posta- és távirdaállomás.

Eladó ló.

Egy 5 éves, 15 markos, belovagolt

pejkanca,

nyeregfelszereléssel együtt, **azonnal eladó.**

Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.

Pályázat.

A zombori polgári kaszinó-egyesületnél a szolgálai állás megüresedvén, annak betöltése végett ezennel pályázat hirdettek.

A pályázati feltételek id. Husvéth István egyesületi alelnök és Popovics Sebő egyleti igazgatótól betekintheők.

A folyó évi december hó 1-én elfoglalandó ezen állásra vonatkozó pályázati kérvények **foljó évi november hó 15-éig** a fentebb megnevezett egyleti alelnök, vagy igazgatótól beadandók.

Zombor, 1895. évi október hó 28-án.

A zombori polgári kaszinó-egylet.

950. szám.
 1895.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíró 1895. évi 11745. számú végzése következtében dr. Falcione Nándor zombori ügyvéd által képviselt Hagelman sz. Falcione Józsa zombori lakos javára Probojes-vits Mariska zombori lakos ellen 200 fit — kr és járuléka erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 960 fitra becsült 12 db érekeporosból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 15628. számú végzése folytán 200 fit — kr tökékövetelés, ennek esedékessége napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 24 fit 50 krban bíróság már megállapított költségei erejéig Zomborban alpereső üzletében leendő eszközzésére **1895. évi október hó 31. napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi október hó 18-án.

Cservenka Lajos,
 kir. bir. végrehajtó.

Eladó zongora.

Egy teljesen új divatu **zongora** nálam azonnal eladó.

Sztrilich Mihály,
 ügyvéd.

3-2

525. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bács-kulai járásba kebeleztet Bács-Kula községben lemondás által megüresült és évi 300 frt — utólagos havi részletekben fizetendő — fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt és nyelvismereteiket igazoló kérvényüket alulírt főszolgabíróhoz **foljó évi november hó 15-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a későn érkezőket figyelembe nem fogom venni.

Bács-Kula, 1895. évi október hó 22-én.

Dr. Széchényi Tamás,
 főszolgabíró.

3-1

9357. szám.

kig. 1895.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Bács-Bodrogh vármegye hódásghai járásban a járási rendőrfelügyelői állás elhalálozás folytán megüresedvén — az ezen állást elnyerni óhajtókat felhívom, hogy kellőleg okmányolt kérvényeiket hozzám **november hó 14-éig** nyújtsák be.

Ezen állás 800 frt fizetés, 100 frt laktör és 300 frt uti átalánnyal van javadalmazva.

Hódásghon, 1895. évi október hó 27-én.

Vissy József,
 főszolgabíró.

3-1

2370. sz.

tkvi 1895.

Arverési hirdetmény.

A hódásghai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Alexi Andrásné Dobos Anna bácsujfalusi lakos végrehajtónak Szluka János bácsujfalusi lakos végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghai kir. járásbíró) területén lévő, Bácsujfalu községben fekvő, a bácsujfalusi 208. sz. tkvi betétben A. I. 1-2. sorsz. alatt foglalt Szluka János (nős Brka Erzsébettel) nevén álló 293. hr. 255. ö. i. számú ház és udvarra, ugy 294/1 hr. sz. kerthez az árverést 486 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi november hó 9-ik napján délutáni 3 órakor** Bácsujfalu község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 48 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfo. yammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óradékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásghon, 1895. évi július hó 30-án.

A hódásghai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Berndorf chinaezüst s alpacca árúk gyári áron.

T. c.

Mielőtt szükségletét lámpákban fedezné, sziveskedjék a már **25 éve**

GOLDFAHN SÁNDOR

cég alatt fennálló üzletben a lámparaktárt megtekinteni, amely **kizárólag** a cs. és kir. szabadalommal ellátott **Ditmár-féle függő-, szalon-, asztali- s fali lámpák**at foglalja magában; köztudomás szerint csupán e gyártmány képes csín, tartósság és olcsó ár dolgában bármiféle gyártmánnyal szemben a versenyt kiállani.

Együttal felhívom b. figyelmét **sir-koszorúimra s sir-lámpáimra**, melyek könnyebb áttekinthetőség céljából ki vannak állítva; a legdiszesebb kiállításuk is bámulatlan olcsó árak mellett.

Óvodák részére roppant raktár mindennemű **gyermekjátékokból** nagy árkedvezmény mellett.

Raktáram szives megtekintésére ismételtlen kérve maradok

megkülönböztetett tisztelettel

Goldfahn Sándor,
 Kossuth L. (fő)-utca Falcione L.-féle házban.

Karlsbadi evő-, tea-, kávé-, mocca- s mosdó-szervizek.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Házeladás.

A csendes-utcában a 121. sz. alatti ház szabad kézből eladó. — Bővebbet **Goldfahn Sándor** üzletében Kossuth L. (fő)-utca.

Pályázati hirdetemény.

Pivnicza községben megüresedett 100 frt évi fizetéssel javadalmazott szülésznői állásra pályázatot nyitattik. Folyamodók a szülésznői oklevéllel s a szláv nyelv ismeretét tanúsító községi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket **november hó 15-éig** nálam nyújtsák be.

Hódásghon, 1895. évi október hó 17-én.

Hipp Dezső,
 szolgabíró.

3-3

5238. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebeleztet Uj-Szivac községénél ujonnan rendszeresített és évi 300 frttal javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitattik.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket alulírt főszolgabíróhoz **foljó évi november hó 2-áig** nyújtsák be.

Zombor, 1895. évi október hó 20-án.

Tárczay,
 főszolgabíró.

3-2

3354. szám.

kig. 1895.

Pályázat.

Bács-Szenttamás községénél üresedésben levő egy lovas és egy gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állások egyikét elnyerni óhajtják, miszerint a fennálló szabályrendeletben megkivánt kellekeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket az alulírt községi eljárássághoz **1895. évi november hó 15-ig** benyújtsák, mivel később érkező folyamodványok figyelembe vételre nem fognak.

A lovas rendőri évi fizetése 200 frt és 100 frt tartási átalány; a gyalogrendőri évi fizetése 200 frt havonkénti részletekben, ezenkívül a szabályszerű egyenruházat és felszerelvény.

B.-Szenttamáson, 1895. évi október hó 20-án.

Ivanits Izidor,
 jegyző,

Manojlovičs,
 bíró.

3-2

7304. szám.

kig. 1895.

Pályázat.

Bács Petrovoszellő községében a községi állatorvosi állás megüresedvén, felhívom ez állást elnyerni óhajtókat, hogy oklevéllel felszerelt kérvényeiket nálam **foljó évi december hó 1-ig** benyújtsák.

Javadalmazása:

1. évi 500 frt fizetés,
2. beteg jóság látogatásáért nappal 20 kr, éjjel 40 kr,
3. ha szállásra kivetik, akár nappal, akár éjjel 80 kr,
4. levágandó jóságok megvizsgálásáért: egy marha után 20 kr, egy sertés után 10 kr, egy birka után 4 kr, egy bárány után 2 kr.

A község jóságait köteles díj nélkül gyógykezelni.

O-Becse, 1895. évi október hó 22-én.

Gombos Béla,
 főszolgabíró.

ELŐF...
 Egész év...
 Fel évre...
 Negyed év...
 A lap sz...
 illető kül...
 szerkesztő...
 a laptulaj...
 d...

Egyes szá...

A

Nagyvárad...
 ban. A „Nagy...
 mátt ünnepelte...
 hanem mondhat...
 Bemünke...
 vagyunk a vidé...
 tölt el a Nagy...
 Különösen örül...
 oly szép száml...
 által volt képv...
 váradon megjel...
 zottan konstat...
 fontosságát.

Tényleg...
 a vidéki sajtón...
 horderejű szere...
 vannak a magy...
 leghivatottabb...
 magaslatán ál...
 jónak és sok s...
 vidéki sajtó me...
 a feladatát, célj...
 s helyes elvek...
 dalmi életet ter...
 egy vidék társ...
 szellemi érintke...
 rétegek között...
 képez. Igaz, ó...
 a fő feltétel; a...
 háttérbe kell s...
 sort a közjómal...
 A vidéki is...
 zebb annál is...
 napság is igen...
 dig abban a na...
 küdése megérd...
 sajtója felé g...
 tartja a vidék...
 a rossz előítél...
 Igaz, a vidéki...
 a fővárosi sajtó...
 hatja, de hiszen...
 hogy ez legyen...
 pontnak és az...
 sajtója; ország...
 lami és társada...
 képezi célját. B...

A „B...
 Moso...
 Mosolygó f...
 Bámát min...
 Szicemhez...
 A sűrű alig...

Hogy a sziv...
 Hisz ezt a gy...
 De ne is érte...
 Maradjon a...
 Mosolygó, ne...
 Ne szánjána...
 S kiért keble...
 Gondolok viss...

HAL...
 Sűrű csoport...
 vezető utcán. Töme...
 halkan köszönve...
 Visszatetsző, t...
 nyugalom, mikor...
 a zajhoz, lárma...
 valamennyi nesztelem...
 hangzik fel egy esak...
 kapaszkodva kérdi:
 — Ugy-e anyu...
 Halottak napja